

Media and Law Studies Association
Medya ve Hukuk alışmaları Derneği

Soruldu: Neden habere gittin?

Ankara'da 9 gazetecinin tutuklanmasına ilişkin rapor

KASIM 2022

Gazetecilere Ankara operasyonu

Dokuz kentte eş zamanlı ev baskınları yapıldı

Ankara merkezli soruşturma kapsamında 14 gazetecinin Ankara, İstanbul, Van, Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, Bitlis, Mersin ve Manisa'daki kendi ikametgah adresleri ve ailelerinin ikametgah adreslerine 25 Ekim 2022 tarihinde eş zamanlı polis baskını düzenlendi.

Mezopotamya Haber Ajansı (MA) Yazı İşleri Müdürü Diren Yurtsever İstanbul'da, MA Ankara Haber Şefi Deniz Nazlım ile muhabirler Berivan Altan ve Zemo Ağgöz Ankara'da, MA muhabiri Selman Güzelüz ile JinNews muhabiri Habibe Eren Diyarbakır'da, MA muhabiri Hakan Yalçın Van'da, JinNews muhabiri Öznur Değer Mardin'de, MA muhabirleri Emrullah Acar ile Ceylan Şahinli Şanlıurfa'da ve eski MA stajyeri Mehmet Günhan Manisa'da yapılan ev baskınlarında gözaltına alındı.

Mersin'de ise Yeni Yaşam Gazetesi çalışanı Hamdullah Bayram'ın ikamet etmediği eve baskın yapıldı. Bayram, baskın düzenlenen evde olmadığı için gözaltına alınmadı.

Soruşturmada dokuz gazeteci neden ve nasıl tutuklandı?

Diyarbakır'dan sonra Kürt gazetecilere yönelik son yılların ikinci büyük kitleli gözaltı operasyonu Ankara'da yapıldı. Öncesinde, 8 Haziran'da Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının 2022 yılında başlattığı soruşturma kapsamında, 20 gazeteci, bir basın çalışanı ve bir de sokak röportajlarında gazetecilere görüş veren vatandaş olmak üzere toplam 22 kişi gözaltına alınmıştı.

Sekiz gün gözaltında tutulduktan sonra savcılığa çıkarılan 16 gazeteci, sevk edildikleri mahkeme tarafından 16 Haziran 2022 tarihinde sabaha karşı tutuklanmıştı. Yaklaşık beş aydır cezaevinde tutulan gazetecilerle ilgili henüz iddianame hazırlanmış değil. Diyarbakır'ın ardından bu kez Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Terör Suçları Bürosu tarafından 14 gazeteci hakkında, "terör örgütü üyeliği" suçlamasının yanı sıra, emniyetin açıklamasına göre, "halkı kin ve düşmanlığa sevk edici içerikte haber yapmak" iddialarıyla 20 Ekim 2022 tarihinde soruşturma başlatıldı. Ankara Emniyet Müdürlüğü, dosyada kısıtlama kararı varken resmi Twitter hesabından bu bilgiyi geçti.

Emniyet Müdürlüğünün paylaştığı bilginin gerçeği yansıtmadığı, günler sonra gazetecilerin sorgusunda ortaya çıktı. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının yürüttüğü soruşturma kapsamında An-

kara 10. Sulh Ceza Hakimliği'nce 24 Ekim 2022 tarihinde 14 gazeteci hakkında yakalama ve gözaltı kararı verildi.

Ankara dışında gözaltına alınan gazetecilerin tamamı, iki yıl öncesine kadar bağlı oldukları ajansların Ankara bürolarında muhabir olarak görev yapmıştı. Gözaltına alınanlardan Mehmet Günhan hariç 10 gazeteci Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFGD) üyesi. Altı kadın gazetecinin DFG üyeliğinin yanı sıra Mezopotamya Kadın Gazeteciler Platformu (MKGP) üyeliği de bulunuyor. Diren Yurtsever, Deniz Nazlım ve Emrullah Acar ise sendika olarak DİSK Basın-İş Sendikası'na bağlı.

Avukat görüş kısıtlılığı getirildi, 'örgüt üyeliği' suçlaması kararda öğrenildi

Soruşturma kapsamında aynı gün savcılığın talebi üzerine, "içeriğinin öğrenilmesi halinde soruşturmanın amacının tehlikeye düşebileceği" gerekçesiyle CMK 153/2 maddesi uyarınca Ankara 2. Sulh Ceza Hakimliği tarafından dosyaya kısıtlılık kararı getirildi. Ankara 5. Sulh Ceza Hakimliği de aynı gün CMK 154/2 maddesi uyarınca gazetecilerin avukatlarıyla görüşmelerine 24 saat boyunca kısıtlılık kararı verdi.

Karara, "suçun vasıf ve mahiyeti" gerekçe gösterildi.

Kararda şöyle denildi: "Cumhuriyet Başsavcılığımızca yürütülen PKK/KCK Silah Terör İdeolojik Alanı altında Basın Komitesi içerisinde faaliyet yürüttüğü değerlendirilen şüpheli şahıslara ilişkin olarak silahlı terör örgütüne üye olmak suçundan yürütülen soruşturma" ifadesi yer aldı.

Emniyet açıklamasında gözaltı görüntüleri servis edildi

Görüntülerde, polislerin uzun namlulu silahlarla evlerden çıktığı, diğer polislerin ise ters kelepçeli haldeki gazeteciler Altan ve Nazlım'ın başlarını eğmeye çalıştığı görüldü.

Gazetecilerin avukatlarına sabahın erken saatlerinde başlayan gözaltı operasyonu ile ilgili "kısıtlılık" gerekçesiyle bilgi verilmedi. Ankara İl Emniyet Müdürlüğü ise saat 12.30'da Twitter hesabından açıklama yaparak, soruşturmanın Mezopotamya Haber Ajansı'na yönelik olduğunu, 14 gazeteci hakkında "halkı kin ve düşmanlığa sevk edici içerikte haber yapmak" iddiasıyla yakalama kararı çıkarıldığını ve 11 gazetecinin gözaltına alındığı duyurdu.

Emniyet aynı açıklamada, Ankara'da gözaltına alınan MA Ankara Haber Şefi Deniz Nazlım ile muhabir Berivan Altan'ın gözaltına alındığı anlara dair polis görüntülerini de paylaştı.

Görüntülerde, polislerin uzun namlulu silahlarla evlerden çıktığı, diğer polislerin ise ters kelepçeli haldeki gazeteciler Altan ve Nazlım'ın başlarını eğmeye çalıştığı görüldü.

"Avukat görüş kısıtlılığı"na dair sulh ceza hakimliği kararında gazeteciler hakkında "örgüt üyeliği" suçlaması yer alırken, Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün yaptığı açıklamada ise "halkı kin ve düşmanlığa sevk edici içerikte haber yaptıkları" iddiasıyla operasyon düzenlediği belirtildi.

MA, JinNews ve Ari'nin Ankara bürosu arandı, malzemelere el konuldu

Soruşturma kapsamında Mezopotamya Haber Ajansı'nın, JinNews ile ortak kullandığı Ankara bürosuna sabah 07.00'de polis baskını düzenlendi. Çilingir yöntemiyle kapıyı açan polisler, avukat olmadan arama yapmaya başladı. Haber verilmesi üzerine aramaya MA'nın bir avukatı da eşlik etti.

Polis ablukası altında altı saat süren büro aramasında MA'ya ait beş bilgisayar, iki harddisk, bir mikrofon, bir telefon ve haber notlarının bulunduğu ajandalar ile büroda bulunan kitaplara ve 90'lı yıllarda öldürülen gazetecilerin fotoğraflarına da el konuldu.

Ev baskınlarında ise gazetecilerin bilgisayar, not defteri, basın kartı, kamera ve fotoğraf makinesi gibi ekipman ve materyallerinin yanı sıra evlerde bulunan gazete ve kitaplara da el konuldu.

AVUKATLARA EL KOYMA TUTANAKLARI VERİLMEDİ

Kapatılan Özgür Gündem, Yeni Ülke ve Özgür Ülke gazetelerinin 90'lı yıllardan itibaren tutulan ciltler halindeki gazete arşivleri önce sayfa sayfa tarandı, ardından ajansların yayını olmamasına rağmen arşivin tamamına el konuldu. Büroda bulunan Yeni Yaşam ve Kürtçe yayın yapan Xwebün gazetelerinin sayılarına da el konuldu.

Büroda el konulan bilgisayar ve harddisk gibi ekipman ve malzemelerin de basın-meslek materyali olduğunu söyleyen avukat, polislerin hazırladığı el koyma tutanağını inceleyerek şerh koymak istedi. Ancak avukatın incelemesine izin verilmedi ve tutanak avukatın imzası olmadan tutuldu.

Eş zamanlı olarak prodüksiyon şirketi Ari Yapım'ın Ankara ofisine de polis baskını düzenlendi. Soruşturmaya dair avukatlara bilgi verilmediği için Ari'de yapılan aramadan avukatların haberi olmadı. Yine çilingir yöntemiyle kapıyı açan polisler, aramada Ari Yapım'a ait iki harddisk, bir tablet ile teknik ekipmanlara el koydu. Polisler, yapım şirketinin avukatlarına haber vermezken, arama ve el koyma işlemlerinin tutanağını "hazırın" sıfatıyla apartman görevlisine imzalatıktan sonra binadan ayrıldı.

Gazetecilerin avukatları dosyadaki kısıtlılık kararı nedeniyle el koyma tutanaklarına ulaşamadı. Ancak Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFGD)'nin kendi imkanlarıyla topladığı bilgilere göre, hem bürolarda hem de gazetecilerin evlerine yapılan baskınlarda toplam 15 laptop bilgisayar, 10 fotoğraf makinesi, 5 kamera, 1 adet 4,5G kamerası ve cihazına el konuldu. Her iki soruşturmada da el konulan ekipmanların tahmini tutarı ise 1.107.000 Türk Lirası olarak hesaplandı.

Savunma hakkı kısıtlandı, karara itiraz edildi

Gazetecilerin avukatları, gözaltı ve kısıtlılık kararlarına gözaltı operasyonunun olduğu aynı gün 25 Ekim'de itiraz etti. Dilekçede, yakalama ve gözaltı kararının CMK 91/5 maddesi uyarınca kaldırılarak, gazetecilerin serbest bırakılması talep edildi. Müvekkillerinin hangi suçlama ve delillere dayanarak gözaltına alındığıyla ilgili bilgi verilmediğini ve dosyada inceleme yapamadıklarını belirten avukatlar, CMK 153/2 maddesi gereğince herhangi

bir somut gerekçeye dayandırılmayan kısıtlılık kararının kaldırılmasını talep etti. Kısıtlama kararında dahi arama, el koyma, gözaltı ve yakalama kararları gibi tutanaklara erişim hakları olduğunu belirten avukatlar, CMK 153/3 maddesi gereğince de söz konusu belgelerin birer kopyasının kendilerine verilmesini talep etti.

Dilekçede, "Ayrıca gözaltı sürelerinin uzunluğu (4 güne kadar) dikkate alındığında, çağrı ile ifadesi alınabilecek

müvekkillerin uzun sürelerle gözaltında tutulmaları, bu ihlalin derecesini de ağırlaştırmaktadır" denildi.

Ancak avukatlar, Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün açıklamasından başka bir bilgi paylaşılmayan soruşturma dosyasına dair bütün itiraz ve girişimlere rağmen soruşturma içeriğine ve tutanaklara ulaşamadı. Müvekkillerinin lehine ve aleyhine olan delilleri göremeyen avukatların savunma hakkı da kısıtlandı.

Meslek örgütlerine üyelik ve haber aktarımı suçlama konusu yapıldı

25 Ekim günü Ankara'da ev baskınıyla gözaltına alınan üç gazeteciden biri de MA muhabiri Zemo Ağgöz'dü. Bir süre önce doğum iznine ayrılan Ağgöz'ün, 45 günlük bebeğini emziremeden gözaltına alındığı öğrenildi. Ağgöz'ün emniyet ifadesi, 26 Ekim günü akşam saatlerinde Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının "iş yoğunluğu" nedeniyle savcılık talimatıyla savcının yokluğunda alındı.

Soruşturma kapsamında, "PKK/KCK silahlı terör örgütü üyesi olma" ve "örgüt adına eylem ve faaliyette bulunmakla" suçlanan Ağgöz'e, Dicle Fırat Gazeteciler Derneği'ne dair gizli tanık beyanları soruldu. Yasal meslek örgütü olan Dicle Fırat Gazeteciler Derneği'ne üyeliği "örgütsel faaliyet" olarak nitelendirilen Ağgöz, derneğe üye olmak için herhangi bir talimat almadığını ve dernekte örgütsel faaliyet yürütülmediğini, derneğin yasal bir meslek örgütü olduğunu söyledi.

Yurt dışına çıkıp çıkmadığı, sosyal medya hesaplarını neden ve ne zaman açtığı ve Mezopotamya Haber Ajansı'ndan maaş alıp almadığı sorulan Ağgöz, yaptığı haber başına ajanstan ödeme aldığını ve bu ödemelerin de yasal olarak banka hesabına yatırıldığını söyledi. Gizli tanık beyanından hareket ile Ağgöz'ün, bazı gündemleri aktarmak için ara ara yurt dışında yayın yapan televizyon kanalı Medya Haber'e bağlanması suçlama konusu yapıldı. Ağgöz ise hakkındaki gizli tanık beyanını kabul etmediğini, Medya Haber ile herhangi bir ilişkisi olmadığını, MA muhabiri olarak takip ettiği haberlerle ilgili birkaç kez televizyona bağlanarak sadece haber aktardığını söyledi. Ağgöz'ün takip etmekle suçlandığı haberlerden biri de Kürt siyasetçilerin Ankara'da yargılandığı Kobanê Davası idi.

"Mezopotamya Haber Ajansı'nda çalışma yönünden kimlerden talimat aldınız? Sözde yapılan haberleri hangi yöntemler ile servis etmektesiniz?" sorusuna verdiği yanıtta Ağgöz, ajansta örgüt güdümünde haber yapılmadığını, kimseden talimat alınmadığını, yapmış oldukları haberlerin ajansın resmi internet sitesinde yayımlandığını, abonelerin ve başka haber sitelerinin de bu haberleri kullandığını söyledi.

Zemo Ağgöz

Gözaltı süresi iki kez uzatıldı

25 Ekim gecesi, gazetecilerin gözaltı süresi bir (1) gün daha uzatıldı. Ankara'da gözaltına alınan gazeteciler Nazlım, Altan ve Ağgöz, İl Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele (TEM) Şube'ye götürüldü.

Ankara dışındaki altı kentte gözaltına alınan sekiz gazeteci ise 26 Ekim'de sabaha karşı Ankara'daki TEM Şubeye getirildi. Bütün gazeteciler emniyete getirildiğinde 26 Ekim günü akşama doğru gözaltı süresi ikinci kez uzatıldı. Bir mikrofon, bir telefon ve haber notlarının bulunduğu ajandalar ile büroda bulunan kitaplara ve 90'lı yıllarda öldürülen gazetecilerin fotoğraflarına da el konuldu. Ev baskınlarında ise gazetecilerin bilgisayar, not defteri, basın kartı, kamera ve fotoğraf makinesi gibi ekipman ve materyallerinin yanı sıra evlerde bulunan gazete ve kitaplara da el konuldu.

Haber kaynaklarıyla görüşmeler ve telif ödemeleri dosyaya girdi

Zemo Ağgöz'e muhabirler ve haber kaynakları ile yaptığı telefon görüşmeleri de soruldu. Bu sorular arasında Ankara'nın Altındağ ilçesinde Suriyeli mültecilere yönelik nefret saldırılarını takip etmek için haber kaynağı ile yaptığı görüşmeler ve haber takibi yapan bir gazeteciye can güvenliği olmayan mahalleden çıkması gerektiğini söylemesi de yer aldı.

Telefon kayıtlarının geçtiği tutanakta "Haber yapmak için geleceğiz" cümlesi suçlama konusu yapıldı. Gazetecinin sosyal medya hesaplarından yaptığı paylaşımların da dosyaya girdiği ve bu paylaşımlar arasında "Konya'daki Kürt aileye ırkçı saldırı" ile "Osman Şiban'ın ifadesi ortaya çıktı" haberlerinin olduğu görüldü.

Ağgöz'e sorulan sorular arasında MASAK kayıtlarından çıkarılan 2016 yılından beri yapılan para transferleri de yer aldı. Kayıtlarda Mezopotamya Haber Ajansı ve JinNews'ten gazetecilerin çeşitli zamanlarda gönderdikleri "video haber", "fotoğraf haber", "haber" açıklamalı telif ödemeleri ile ödeme yapılan gazetecilerin 2019 yılından itibaren kayda alındığı görüldü.

İfade işlemlerinin tamamlanmasının ardından Ağgöz, sevk edildiği Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliği tarafından CMK 109/3-j maddesi uyarınca ev hapsi şeklinde adli kontrol kararıyla serbest bırakıldı.

17 saatlik bekleyiş: sevk tutanağı avukatlara verilmedi

Ankara Emniyeti TEM Şube'de tutulan 10 gazeteci ise 27 Ekim'de emniyet ifadesine alındı. Ancak gazetecilerin tamamı emniyette ifade vermeyi reddederek ifadelerini savcılığa vermek istediklerini belirtti. Avukatların aktardığına göre, gazeteciler ertesi gün 28 Ekim'de TEM Şube'den Ankara Adliyesine getirilirken ters kelepçelendi ve polis tarafından bir kez daha görüntüleri çekilerek, şubeden çıkana kadar kayıt alınarak yürütüldü.

Gazeteciler saat 10.00'da Ankara Adliyesi Terör Suçları Soruşturma Bürosuna getirildi. 10 gazetecinin ifade işlemleri için soruşturma savcısı da dahil 9 savcı görevlendirildi ve ifadelerin aynı anda ayrı savcılar tarafından alınmasına karar verildi. Avukatlara, ifadelerin öğleden sonra başlayacak 29 Ekim resmi tatilinden önce bitirilmesi için bu şekilde bir görevlendirilme yapıldığı bildirildi.

Saat 12.30'da başlayan ifade işlemleri saat 17.00'de tamamlandı. Gazetecilerden sekizinin ifadesine farklı savcılar girerken, Berivan Altan ve Selman Güzelyüz'ün ifadesi ise soruşturma savcısı tarafından bizzat alındı.

Deniz Nazlım

Gazeteciye 'Neden habere gittin' sorusu!

Gazetecilerin savcılık ifadelerinin büyük çoğunluğunda, haber kaynaklarıyla görüşmeleri, son birkaç seneyi kapsayan MASAK kayıtları, sosyal medya paylaşımları, gittikleri haberler ve paylaştıkları haberler soruldu.

Bunlardan biri de gözaltına alınma anına dair emniyet görüntüleri servis edilen gazeteci Deniz Nazlım. Nazlım'a da savcılık ifadesinde gittiği haberler, sosyal medyadaki haber paylaşımları ve MASAK kayıtlarından alınan haber ödemeleri soruldu. Yıllardır gazeteci kimliği ve akademik çalışmalarıyla tanındığını, daha önceden DiHA'da ve yerel bir gazetede spor muhabirliği yaptığını anlatan Nazlım, "örgüt üyeliği" ile ilgili suçlamaları reddetti. Nazlım'a, takip ettiği haberler için "neden habere gittiği" de soruldu. Gazetecilerin üyesi olduğu Dicle Fırat Gazeteciler Derneği'nin kriminalize edilerek suçlama konusu edildiğini, dernek hakkında herhangi bir kapatmaya da başka bir adli işlem yürütülmediğini belirten avukatlar, MASAK raporlarının dosyaya dahil edilmesinin ise hukuka aykırılık teşkil ettiğini vurguladı. Nazlım'ın savunmasında,

gözaltında olduğu sırada görüşme için çağrıldığı, bu görüşmede "Anneni de tutuklatacağız, babanı da tutuklatacağız" denilerek tehdit edildiği ve bu nedenle emniyette ifade vermeyi reddettiği tutanağa geçirildi. Nazlım'ın avukatları ise müvekkilleri gözaltına alındığı gün dosyaya vekalet sunup örnek almak istediklerini ancak kısıtlılık kararıyla karşılaştıklarını belirtti. Kısıtlılık ve gözaltı kararına yapmış oldukları itiraz dilekçesinin savcılık tarafından alınsa da havale edilmediğini ve sulh ceza hakimliğine de itirazın gönderilmediğini bildiren avukatlar, dilekçe hakkı, savunma hakkı ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini vurguladı.

Soruşturmanın gizli yürütülmesinin esas olduğunu, ancak bu gizliliğin avukatlara karşı değil; kamuoyuna karşı olması gerektiğini hatırlatan avukatlar, tam aksine dosyadaki delilleri, müvekkillerinin gözaltına alındığına dair videoların basına servis edilmesinden sonra öğrendiklerini ve böylece soruşturmanın gizli yürütülmesi ilkesinin bizzat savcılık tarafından ihlal edildiğini anlattı.

Mezopotamya Ajansı mikrofonu suçlama konusu yapıldı

MA Yazı İşleri Müdür Diren Yurtsever'e ise sosyal medya hesabındaki haber paylaşımları, Twitter hesabındaki retweetler ve ajansın mikrofonuyla çektiği fotoğraf soruldu. Yurtsever savunmasında, soruşturma dosyasından gösterilen karedeki mikrofonun çalıştığı Mezopotamya Haber Ajansı'na ait olduğunu, ajansın hukuka uygun bir şekilde vergi ödeyen, bünyesinde birçok muhabir barındıran yasal bir haber ajansı olduğunu vurguladı. Yurtsever'in müdafii de MASAK raporu üzerinden hukuki bir değeri olmayan istihbari bilgilerle soruşturma açılmasının hukuka aykırı olduğunu vurguladı.

'6 gün tutulduğum benzer soruşturma takipsizlikle sonuçlandı'

Gizli tanık ifadeleri ve MASAK kayıtlarının sorulduğu Emrullah Acar da savunmasında kendisinin gazeteci olduğunu, kayıtlardaki ödemelerin haber ödemeleri olduğunu ve gizli tanık ifadelerini reddettiğini söyledi.

Acar, 2021 yılının kasım ayında Malatya Cumhuriyet Başsavcılığının talimatıyla benzer suçlamalarla 6 gün gözaltında tutulduğunu, söz konusu dosyada da gizli tanık ifadesi olduğunu ancak soruşturma sonucunda kovuşturmayaya yer olmadığına karar verildiğini ve bunun üzerine gözaltında kaldığı süre nedeniyle ağır ceza mahkemesine dava açarak kazandığını aktardı.

Emrullah Acar

Gizli tanık beyanları için Yargıtay kararları hatırlatıldı

Habibe Eren

Yine gizli tanık ifadeleri, MASAK kayıtlarındaki haber ödemeleri ve sosyal medya paylaşımlarının sorulduğu Habibe Eren ise savunmasında meslektaşlarıyla benzer ifadeler vererek suçlamaları reddetti. Eren, gözaltına alındığı Diyarbakır'dan Ankara'ya getirilene kadar kötü muamele ve ters kelepçeye maruz kalmasından ötürü emniyette ifade vermek istemediklerini söyledi. Eren, yapılanların hukuka uygun olmadığını söyledikleri kolluk görevlilerinden tutanak tutulmasını istediklerinde ise "Devlet biziz" cevabı aldıklarını aktardı.

Eren'in avukatı ise gazetecilerin ifadesini soruşturma savcısının tek başına almak yerine, dosya hakkında yeterli bilgiye vakıf olmayan 8 savcının daha görevlendirilmesinin ve ifadelerin eş zamanlı olarak ayrı savcılar tarafından alınmasının hukuka aykırı olduğunu söyledi. Soruşturmanın siyasi saiklerle başlatıldığını söyleyen

Eren'in avukatı, gazeteciler hakkında dosyaya giren gizli tanık beyanlarına da itiraz ederek, gizli tanığın beyanlarına göre ortaya atılan iddiaların yasal olarak dikkate alınamayacağını söyledi. Avukat, Yargıtay kararlarında gizli tanık beyanlarının somut başkaca delillerle desteklenmediği sürece itibar edilecek deliller olamayacağı şeklinde kararlar olduğunu, gizli tanık beyanlarının geçersiz olduğunu ekledi.

Avukat ayrıca, dosyadaki gizli tanığın diğer gazeteciler için de aynı şekilde ifade verdiğini, ifadenin kopyala-yapıştır şeklinde konulmuş olabileceğini ve bu hususlar nedeniyle gizli tanık ifadesini kabul etmediklerini söyledi. Ev aramasında ele geçen kitapların tek nüsha olduğu ve Türk Ceza Yasası mevzuatında yer alan düzenlemeler çerçevesinde herhangi bir suçta delil olarak gösterilemeyeceği de belirtildi.

Sorular teknik takibi ortaya koydu

Sosyal medya paylaşımları, haber için yaptığı seyahatler ve dernek üyeliği sorulan Öznur Değer de savunmasında, gazetecilik yaptığı günden beri Türkiye'nin çeşitli kentlerine haber takibi için gittiğini, mesleki faaliyetlerinden ötürü Dicle Fırat Gazeteciler Derneği'nin resmi üyesi olduğunu ve derneğin yasal bir şekilde faaliyetlerine devam ettiğini söyledi.

Hakkındaki gizli tanık beyanlarını kabul etmeyen Değer, JinNews muhabiri olduğunun herkes tarafından bilindiğini ve haberlerinin de ajansın resmi internet sitesinde yayımlandığını söyledi.

Değer'e sorulan sosyal medya

paylaşımları arasında, "Orman yangınlarından Kürtler sorumlu tutuluyor, ülkede gelişen tüm olumsuzluklarda Kürtler hedef gösteriliyor. Ama tek kişi çıkıpta... öfkemiz acımız büyük" ile Zazaca'daki "esto" ve "na" bağlaçları sorgu savcısı tarafından anlaşılmadığı için tutanağa "Türkçesi anadil hayat verir, Estonyada bir annenin kaybı" şeklinde geçirilen paylaşımlar da yer aldı. Değer, söz konusu paylaşımların konu edildiği Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturması kapsamında "örgüt propagandası" suçlamasından hakkında takipsizlik kararı verildiğini hatırlatarak, bu paylaşımları, bir kadın gazeteci olarak kadınların sesini

duyurmak için yaptığını söyledi. Değer'e, 2021 yılında yaptığı bir telefon konuşması da soruldu. Teknik takip ve iletişim tespitiyle elde edildiği belirtilen telefon görüşmesinde Değer, bir televizyon kanalına canlı bağlanıyor ve seçimlere yaklaşırken gazetecilere baskıların sürdüğünü, kadına yönelik şiddet haberlerinde de artış olduğunu değerlendiriyordu.

Gözaltındayken işkenceye maruz kaldığını söyleyen Değer, sorgu sırasında suç duyurusunda bulunmak istediğini belirtse de savcılık tarafından avukatları aracılığıyla ayrıca suç duyurusunda bulunabileceği söylendi. Değer, suçlamaları ve gizli tanık beyanlarını reddetti.

Avukatlar AYM'nin Cemil Uğur kararını hatırlattı...

Öznur Değer'in avukatları savunmalarında, "Basın Komitesi" suçlamasının daha önce başka gazetecilere yönelik de kullanıldığını ancak tamamından beraat kararı çıktığını belirtti. "Basın Komitesi" suçlamasının hiçbir somut delil içermediğini, Anayasa Mahkemesinin (AYM) Cemil Uğur kararıyla bu suçlamanın hukuki çerçeveden mahrum olduğunu teyit ettiğini belirten avukatlar, soruşturmanın ve olası bir tutuklama talebinin bu suçlamayla hukuken yapılamayacağını kaydetti. Gazeteci Selman Güzelyüz'e ise haber ödemeleri ve sosyal medya paylaşımları soruldu. Sosyal medya paylaşımları arasında ajansın Twitter hesabından 28 Temmuz tarihinde paylaşılan, "Elmadağ ilçesinde Kürt aileye ırkçı saldırı yapıldı. 5 çocuklu kadın mahalleden çıkarıldı" haberi de yer aldı. Güzelyüz savunmasında, söz konusu haberi, ajansın muhabiri olduğu için gazetecilik kapsamında retweet yaptığını ve suçlamaları reddettiğini

söyledi. Güzelyüz'ün avukatları da savunmalarında, gazeteci Cemil Uğur hakkında Anayasa Mahkemesinin (AYM) verdiği hak ihlali kararını hatırlattı.

'Soruşturma, Anayasa'nın 26 ve 28. maddesi ile AİHS'in 10. maddesine aykırıdır'

Avukatlar hakimlik sorgusunda ki savunmalarında, savcılık ifadeleri sırasında illegal yapı olarak gösterilen gazete ajans ve dergilere ilişkin vergi levhalarını dosyaya sunarak, dosya kapsamında sorgulanan ajans

ve gazetelerin Türkiye ve dünya gündemine ilişkin haberler yaptığı kadar Kürt sorunu kapsamında, özellikle Kürt toplumunu ilgilendiren konularda haber yapmasının suç unsuru olarak değerlendirilemeyeceğini söyledi.

Avukatlar ayrıca, toplumun genelini ilgilendiren ya da ilgilendirmesi gereken olaylar hakkında bilgi verme, toplumun bu hususlar üzerinde düşünmesini sağlama, bireylerin farkındalığını artırma ve yine kamuoyunu ilgilendiren konularda eleştirme ve bu suretle denetlemenin basına verilmiş bir görev niteliğinde olduğunu vurguladı. Basın özgürlüğü kapsamında ifade edilen hakların, aynı zamanda basına verilen bu görevin yerine getirilmesini sağlama açısından da vazgeçilmez nitelikte olduğunu söyleyen avukatlar, gazetecilerin ya da çalıştığı ajansların, bu açıdan editoryal seçimleri ve kullandığı dil nedeniyle herhangi bir şekilde tutuklama gerekçesi haline getirilemeyeceğini ifade etti.

Anayasa'nın 26. ve 28. maddeleri ile AİHS'in 10. maddesinin basın ve ifade özgürlüğünü güvence altına aldığını hatırlatan avukatlar, gazetecilerin kullandığı dil ve konu seçimlerinin de ifade hürriyeti kapsamında olduğunu ve soruşturma konusu olmasının dahi Anayasa'nın 26 ve 28. maddeleri kapsamında ihlale yol açtığını belirtti.

Konya katliamı haberi suçlama konusu yapıldı

Gazetecilerden Berivan Altan da Mezopotamya Haber Ajansı'nın "örgüt güdümünde hareket ettiği" iddialarını reddederek, ajansın legal bir haber ajansı olduğunu, haberleri ve çalışmalarını bu kapsamda yaptığını söyleyerek geçtiğimiz günlerde maden faciasının yaşandığı Bartın'ın Amasra ilçesine devlet erkanının ziyareti sırasında giderek haber yaptığını anlattı.

Konya'daki Kürt aileye yönelik saldırılarla ilgili televizyon kanallarına bağlanarak yaptığı haber aktarımları "halkı devlete karşı kin ve düşmanlığa sevk edici" bulunan Altan'a, haber için gittiği yurt içi ve yurt dışı seyahatleri ile evinde el konulan kitaplar da soruldu. Altan, gizli tanık ifadelerini ve "örgüt üyeliği" suçlamasını reddetti.

Altan'ın müdafii ise dosyada kısıtlılık kararı olduğu için soruşturmayı inceleme imkanı bulamadıklarını, suç isnatlarını ifade öncesi görmediklerini ve bu durumun adil yargılanma hakkının ihlali olduğunu söyledi. Müdafii, Altan'ın gözaltı sırasında adliye koridorunda kelepçeli halde bekletilmesini de kötü muamele olarak kayda aldığını. Altan'ın müdafii, müvekkiline sorulan soruların geçmiş soruşturmalarda sorulduğunu ve iddianame dahi hazırlandığını belirterek temadinin kesildiğinin göz önüne alınmasını ve Altan'ın serbest bırakılmasını talep etti.

Soruşturma savcısı, ifadelerin tamamlanmasının ardından gazeteciler Habibe Eren, Öznur Değer, Diren Yurtsever, Deniz Nazlım, Selman Güzelyüz, Berivan Altan, Hakan Yağcı, Emrullah Acar ve Ceylan Şahinli'yi tutuklanması talebiyle sulh ceza hakimliğine sevk etti. Eski Mezopotamya Ajansı stajyeri Mehmet Günhan ise adli kontrol tedbirleri ile serbest bırakılması talebiyle sulh ceza hakimliğine sevk edildi.

Hakimlik sorgusunda avukatlar, 11 gazetecinin gözaltına alınmasının basın özgürlüğüne yönelik olduğunu, dosyada kısıtlılık kararı bulunduğu için yeterli bilgilerin olmadığını, müvekkillere somut ve cevap verebileceği şekilde sorular yöneltilmediğini, bu soruşturmanın "terör örgütü üyeliği" soruşturması olmayıp aksine halkın haber alma hakkına yönelik soruşturma olduğunu söyledi. Avukatlar, somut bir delil olmadığı için açığa çıkan bir husus da olmadığını, deliller elde edilmeden gizli tanık beyanlarına dayandırılan "örgüt üyeliği" suçlamasının Yargıtay kararları göz önüne alınarak mümkün olmayacağını söyledi ve gazetecilerin tutuksuz yargılanmasına karar verilmesini talep etti.

Gül, Uğur ve DüNDAR kararları: Basın üzerinde 'caydırıcı etki' oluşturabilir

Gazetecilerin "örgüt üyeliği" suçlamasıyla gözaltında olmasının, diğer bir ifadeyle suçlamanın katalog suçlar arasında yer almasının salt tutuklama nedeni olamayacağını ifade eden avukatlar, buna ek olarak dosyada CMK madde 100 uyarınca somut olgularla ilişkilendirilmiş kuvvetli suç şüphesi, kaçma ve delilleri karartma ihtimali de olmadığını ve bu nedenle olası bir tutuklamanın hukuka aykırı olacağını belirtti.

Gazetecilerin avukatları, AİHM Büyük Daire kararı uyarınca "ilgili ve yeterli tutuklama gerekçesi" aranması gerektiğini, AYM'nin gazeteciler Şahin Alpay-Erdem Gül ve Can DüNDAR-Cemil Uğur gibi kararlarında tutuklamanın hukuka aykırılığı yanında basın üzerindeki "caydırıcı etkisine" dikkat çektiğini, dolayısıyla gazetecilerin tutuklanması halinde bu durumun basın mensupları üzerinde ciddi bir baskı oluşturacağını ve bu durumun da Anayasa'da koruma altında olan ifade ve basın özgürlüğünü ihlal edeceğini savundu.

'Basın araçlarına suç aleti olarak el konulamaz'

Savunmalarda, Anayasanın 30. maddesi ve CMK'nın 134. maddesine göre gazetecilerin evlerinde ve çalıştıkları ajanslarda gazetecilik faaliyetinde kullandıkları malzemelere "suç aleti" olarak el koyma işleminin hukuka aykırı olduğunu tutanaklara geçirildi.

Ayrıca, gazetecilerin mevzuatta uygun kurulmuş ve faaliyet gösteren bir derneğe üyeliğinin ve faaliyetlerin "terör suçlamaları"na dayanak yapılamayacağına da dikkat çeken avukatlar, ilgili Yargıtay kararını sundu.

Gazeteciler 'örgüt üyeliği' suçlamasıyla tutuklandı

Hakimlik sorgusunun tamamlanmasının ardından karar açıklandı. Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliği, "Terör örgütüne üye olma suçunun niteliği, atılı suç işlediklerine dair kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösterir somut delillerin bulunması, şüphelilerin kollukta ve hakimliğimiz huzurunda alınan ifadesi, dosya kapsamında bulunan gizli tanık beyanları, veri analiz raporları, para transfer hareketleri,

şüphelilerin ikametlerinde ele geçirilen materyaller ile dosya içerisinde bulunan bilgi, belge ve tutanaklar itibarıyla kuvvetli suç şüphesini gösteren mevcut delil durumu, mevcut delil durumu, şüphelilerin delilleri karartma şüphesinin bulunması, atılı suçun CMK'nın 100/3-a maddesinde sayılan katalog suçlardan oluşu ve dosya içeriğine göre tutuklama nedenlerinin varlığı, soruşturma dosyası kapsamında göre tutuklama tedbirinin

ölçülü olması, adli kontrol tedbirini uygulanmasının şu aşamada yetersiz kalacağı anlaşıldığı" gerekçesiyle dokuz gazetecinin tutuklanmasına karar verdi.

Tutuklanan gazetecilerden Deniz Nazlım, Selman Güzelyüz, Hakan Yalçın ve Emrullah Acar Sincan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevine, Ceylan Şahinli, Berivan Altan, Diren Yurtsever, Habibe Eren ve Öznur Değer ise Sincan Kadın Kapalı Cezaevine gönderildi.